

Teater.

„Estonia” teine opereti uudis Offenbachi „Perichola” (paneksin ette „Pericola” kirjutada, nagu mujal ja nagu sõna ka välja räägitakse) on haruldane külaline näitelaval, mitte ainult Eesti, vaid üleilmsel. Ta ei kuulu nende Offenbachi tööde sekka, mis näitelaval elusaks on jäänud. Süüdi selles on kahtlemata tema sisu, mis oma ligi viiekümneaastase vanadusega õige kortsunud ja kõdur on. Meie tunneme näitelavamuusika ajaloost seda kurba nähtust küll ja küll, et halb tekst hea muusika enneaegu ära surmab ja „Perichola” on üks nendest õnnetutest. Selle töö juures mõjusid ka veel teised tingimised kaasa. Offenbach oli juba oma hiilgavamate töödega „Orpheus”, „Helena”, „Pariisi elu” ja teised välja astunud, mis kõik vaimurikka muusikakõrval ka põneva ja ajakohase sisuga olid. Just see viimse, kõrgema, aga eneses juba riketkandva kultura pipardatud skeptika, millele midagi püha pole, mis oma pilke armuta kõige üle valab, oli publikumi jaoks Offenbachi tööde tingimata tarviliseks keelekõdistuseks saanud ja selle teravuse läbi tõlpinud maitse põlgas pehmemat toitu. Muidugi suutis Offenbachi nimi ikkagi sellesarnaseid töösid tükk aega hoida, kuid meie ei saa salata, et ka meie jaoks Offenbachi nimi pea lahutamata kõige hullemaga parodiaga ühendatud on.

„Pericola” on nüüd üks neist töödest, mis sisuliselt iseäralist kõdistust ei pakkunud, mida omal ajal ajasündmuste külge ei saanud kõita ja mis hariliku operetilollusega töötas. Ja see on tükile saatusliseks saanud, kahjuks „võib juurde lisada, sest temas on niisugune hulk head muusikat, et temale hea meelega veel elu sooviks. Kui „Estonia” selle töö oma eeskavasse võttis, siis oli temal – teatribüroo sissejuhatause järele otsustades – tüki kahepaiksus selge, ta pani aga oma lootused kaasakiskuva muusika peale ja võttis töö sisuliselt nii nagu ta on, oma eeskavasse. Sellest on kahju, sest ei saa salata, et etendusel sisu kütkendav mõju ennast õige tunda andis ja muusika kaasavõtvat hoogu alla surus. Ma arvan, et see nii raske poleks teksti revideerida, tema väänlevat sõnadetegemist kärpida ja värskendada, ja teda ka naljade poolest vähekene rikastada. Kui meie maitse ka moodsate operettide läbi pole paremaks läinud, ta on teistsuguseks läinud, niisama nagu naljade välimine vorm teistsuguseks on läinud. Ka kujudes ootame vähekene uudist, kuna just see tükk nende poolest täieste shablooniline on: Ribeira, Panatellas, Don Pedro, Taragote. Peaosade Piquillo ja Pericola

7 00

karakteristika, mis alguses natukene värskust tõtab, jääb ka poole peal kinni. Mis nüüd muusikasse puutub, siis ei ole ajahammas ka temast täieste mööda läinud, kuid see käib ometi võrdlemisi vähemate lugude kohta, kuna tema peaosas värske ja elus on, nagu esimesel päeval. Missugune muusikaline elu kohe esimeses pildis, niipea, kui eesriie tõuseb, ja nüüd järgneb üks huvitav number teisele. Mina isiklikult pean esimese vaatuse finalet terve opereti perliks,